

ת"פ (ירושלים) 44384-06-23 - מדינת ישראל נ' פראס קוואסמה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 44384-06-23 מדינת ישראל נ'
קוואסמי

לפני כב' השופט אילן סלע

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות
ע"י
נגד

המאשימה ,

הנאשם פראס קוואסמה
ע"י ב"כ עו"ד מחמוד רבאח

גזר דין הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין התשל"ז-1997 (להלן: "החוק").

2. לפי המתואר בכתב האישום, שתוקן במסגרת הסדר הטיעון, הנאשם ואחרים קשרו קשר לשדוד את המתלונן, אשר עובד למחירתו כמקבץ נדבות בבית הקברות בהר המנוחות בירושלים (להלן: "בית הקברות"). לשם כך, ביום 28.05.23 בשעה 5:30 הגיע הנאשם יחד עם אחר אל בית הקברות והמתינו לבואו של המתלונן. סמוך לשעה 8:00 זיהו השניים את המתלונן והחלו עוקבים אחריו. מרגע שנכנס המתלונן לתוך חלקות הקברים, הגיעו הנאשם והאחר לעברו והפילו אותו לקרקע תוך שהאחר חונק אותו. המתלונן החל לזעוק לעזרה והשניים חסמו את פיו. מיד לאחר מכן נטלו הנאשם והאחר סכום של כ-5,000 ₪ מכיסו האחורי של המתלונן.

3. במהלך השוד, כשהבחינו כי עוברי אורח עדים למעשיהם ולזעקותיו של המתלונן, מי מהם צעק כי הם מהמשטרה בעודם מעמידים פנים כי המתלונן גנב דבר מה. זאת במטרה להפיג את חששם של עוברי האורח ולמנוע מהם להגיש עזרה למתלונן. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלונן חבלות בכף ידו ומשקפיו נשברו.

ראיות לעונש

4. במסגרת הראיות לעונש הציגה ב"כ המאשימה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם ממנו נלמד כי

לחובת הנאשם מאסר על תנאי בר הפעלה בן 9 חודשים שהושת עליו בת"פ (מחוזי חי') 608-08-20. הוגש גם תצהיר נפגע עבירה במסגרתו ציין המתלונן כי מלבד הנזקים הפיזיים שנגרמו לו בעקבות השוד, הוא סובל מטרומה נפשית ונתון בחרדה מתמדת מפני שוד נוסף.

5. מנגד, הצטייד הנאשם בעדותה של אימו שתיארה את מסכת חייו הקשה של הנאשם והאלימות שספג בביתו, בעקבותיה אף סבל מנטיות אובדניות. היא ציינה כי הנאשם הוא בנה הבכור וכי הוא עוזר לה בפרנסת המשפחה.

טיעוני ב"כ הצדדים

6. ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על האינטרסים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם. ביחס לנסיבות ביצוע העבירה היא ציינה את התכנון המקדים לעבירה, את העובדה כי העבירה בוצעה בצוותא ואת התחכום שכלל התחזות לשוטרים כדי למנוע הגשת עזרה למתלונן. היא גם הצביעה על הנזקים שנגרמו למתלונן בהם חבלות גופניות, משקפיים שבורות וסכום כסף משמעותי שנשדד ממנו ולא הוחזר לו. היא גם הצביעה על כך שהמניע למעשה הוא אך בצע כסף.

7. ב"כ המאשימה עמדה על הפסיקה הנוהגת בעבירות שוד בהתאם לנסיבות מקרה זה וחומרות. נתבקש לקבוע מתחם ענישה הנע בין 36 ועד 60 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

8. אשר לנסיבותיו של הנאשם ציינה ב"כ המאשימה כי לצד גילו הצעיר של הנאשם, הודאתו בביצוע העבירות ולקיחת אחריות על מעשיו, העומדים לזכותו. עומדת לחובתו העובדה כי הוא בעל עבר פלילי ואף ריצה מספר עונשי מאסר. בכלל זה צוין, כי זו הפעם השנייה בה הנאשם מבצע עבירות שעה שמאסר על תנאי תלוי ועומד כנגדו, אך לא היה בכך כדי להרתיעו מביצוע עבירות נוספות. בסופו של יום עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש של 48 חודשי מאסר בפועל שירוצו במצטבר לעונש המאסר על תנאי. כך שבסך הכול עתרה ב"כ המאשימה לעונש של 57 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי מרתיע ופיצוי משמעותי למתלונן.

9. מנגד, טען ב"כ הנאשם כי חלקו של הנאשם בביצוע השוד היה משני בלבד. נטען, כי האחר הוא שחנק את המתלונן והפילו ארצה, וכן כי בהתאם לפרשנות המקלה עם הנאשם, יש לצאת מנקודת הנחה כי האחר הוא שצעק כי הם מהמטרה על מנת למנוע הגשת סיוע למתלונן, ולא הנאשם. עוד ציין ב"כ הנאשם כי מעשה השוד נמשך שניות ספורות בלבד ובוצע ללא כלי נשק. בנסיבות אלו נטען כי אירוע השוד אינו מצוי במדרג החומרה הגבוהה, וכך גם הנזק שנגרם למתלונן. גם ב"כ הנאשם הציג פסיקה נהוגת על פיה עתר לקבוע מתחם ענישה הנע מ-12 ועד 36 חודשי מאסר. נוכח הודאתו של הנאשם במיוחס לו בכתב האישום ונסיבות חייו הקשות, נתבקש לגזור על הנאשם אך 20 חודשי מאסר בפועל שירוצו בחופף לעונש המאסר המותנה.

10. הנאשם ציין בדבריו כי הוא מתנצל על מעשיו וביקש את התחשבות בית המשפט.

דין והכרעה

11. מעשה השוד של הנאשם פגע בערכים חברתיים מוגנים בהם כבוד האדם וקניינו, זכותו של אדם לביטחון אישי ושלמות גופו ונפשו. כן פגע הנאשם בביטחון הציבור ובשמירה על הסדר הציבורי. בית המשפט הדגיש את חומרתה של עבירה זו לאור השפעותיה הקשות על מצבו הנפשי של קורבן העבירה לטווח ארוך, והפגיעה בתחושת הביטחון הכללית של הציבור (ע"פ 1167/21 חוג'יראת נ' מדינת ישראל (31.05.21); ע"פ 7519/18 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (14.02.19)).

12. מנעד הענישה בעבירות מסוג זה הינו רחב, ונגזר מנסיבותיה של עבירת השוד ואופן ביצועה. בין היתר ניתן משקל למידת התכנון שקדמה לביצוע העבירה; שעת ביצוע השוד ומיקומו; רמת האלימות שננקטה; ביצוע העבירה תוך שימוש בכלי נשק או בלעדיו; סוג החפצים שנשדדו; מידת הנזק שנגרם; ועוד (ראו: ע"פ 3623/21 אבו עאנם נ' מדינת ישראל (4.11.21); ע"פ 9053/20 כהן נ' מדינת ישראל (22.03.21); ע"פ 4442/19 מדינת ישראל נ' שוויץ (13.11.19)).

13. חומרת מעשיו של הנאשם במקרה דנן נעוצה בתכנון המקדים טרם ביצוע השוד, בביצוע מעשה השוד בצוותא, במקום ציבורי, ולעניניהם של עוברי אורח. חומרה נוספת נעוצה בכך שהנאשם והאחר פעלו בתחכום על מנת למנוע הגשת עזרה למתלונן, כשלעניין זה איני רואה מקום להקל עם הנאשם בשל כך שמי שצעק בפועל היה האחר. בנוסף, המעשים בוצעו באדם חסר ישע תוך שימוש בכוח והפעלת אלימות שהותירה במתלונן פגיעה גופנית. כאמור, המתלונן מתקיים למחייתו מקיבוץ נדבות וסכום הכסף שנשדד ממנו, אף שאינו גבוה במיוחד, הושג בזיעת אפו. לצד זאת יצוין כי מדובר באירוע קצר, וכי לא נעשה שימוש בנשק חם או קר.

14. לעניין הפסיקה הנוהגת השוו:

· בע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל (27.05.14), נידון עניינם של נאשמים בגין ביצוע שוד, לצד עבירות נלוות. הנאשמים הכו את המתלוננת בידה וחספו תיק הפקדות יומית בסך של כ-4000 ₪. אושר מתחם ענישה הנע מ-24 ועד 48 חודשי מאסר בפועל.

· בת"פ (מחוזי-מרכז) 26281-12-21 מדינת ישראל נ' ששון (26.12.2022), נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל. הנאשם הורשע בעבירת שוד לאחר שנטל מהמתלונן שעון רולקס תוך שריסס גז פלפל על פניו. ערעור על גזר הדין נדחה בע"פ 1027/23 ששון נ' מדינת ישראל (20.06.23).

· בת"פ (מחוזי-ב"ש) 36043-09-17 מדינת ישראל נ' אזברגה (04.03.19), הורשעה נאשמת בעבירת שוד שקדם לו תכנון, והוא בוצע בצוותא תוך הפעלת אלימות ממשית. נקבע בעניינה מתחם ענישה הנע מ-18 ועד 36 חודשי מאסר בפועל.

· בת"פ (מחוזי-מרכז) 895-02-18 **מדינת ישראל נ' אלמליח** (1.11.18), אליו הפנה ב"כ הנאשם. הורשע נאשם בעבירת שוד מתוכננת שבוצעה באמצעות פתק. הנאשם נטל ₪ 12,000 מבנק הדואר, ללא שימוש באלימות וכלי נשק. יותר ממחצית מהסכום הוחזר למשטרה. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

· בת"פ (מחוזי-חי') 20288-10-19 **מדינת ישראל נ' גובנקו** (28.01.20), גם אליו הפנה ב"כ הנאשם, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-36 חודשים מאסר בפועל, במקרה של שוד מתוכנן שבוצע בחנות נוחות בתחנת דלק וכלל שימוש בחפץ הנחזה לאקדח.

· בת"פ (מחוזי-ים) 35825-12-21 **מדינת ישראל נ' עסילי** (16.03.23), קבעתי מתחם ענישה הנע בין 12 ועד 36 חודשי מאסר בפועל לנאשם שהורשע בעבירות סחיטה באיומים ושוד. באותו מקרה נטלו הנאשמים מכשיר טלפון נייד מידה של המתלוננת לאחר מאבק קצר. המתלוננת נחבלה בידה ופונתה לבית החולים.

15. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה רבה ממנה ביקשה ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת, דא עקא שפסקי הדין הללו עוסקים בעבירת שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב), שלא כבמקרה זה. בדומה, גם ב"כ הנאשם הפנה לגזר דין העוסק בשוד בנסיבות מחמירות. כן הפנה ב"כ הנאשם לפסקי דין נוספים שאינם תואמים מקרה זה בנסיבותיו. שעה שעניינם בעבירות שוד שלא קדם להם תכנון, דבר שיש בו כדי להשפיע באופן משמעותי על קביעת המתחם (ראו: ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל (4.04.13)).

16. אשר לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה. אף על פי שלא הוא חנק את המתלונן, לא ניתן לייחס לנאשם תפקיד משני בביצוע השוד. זאת לנוכח העובדה כי הנאשם נטל חלק משמעותי בכל שלבי התכנון והביצוע לרבות מעקב אחרי המתלונן, הפעלת אלימות כלפיו בזמן ביצוע השוד ונטילת כספו.

17. בשים לב למכלול הנסיבות הנזכרות, ולמנעד הרחב העולה מן הפסיקה. אני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין 16 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית צופה פני עתיד ופיצוי למתלונן.

מכאן לנאשם.

18. הנאשם, יליד 1996, כיום בן 28. על אף גילו הצעיר של הנאשם, בעברו הרשעות רבות ביניהן עבירות רכוש, אלימות וסחיטה באיומים, בגין אף ריצה עונשי מאסר. את העבירה הנוכחית ביצע הנאשם בשעה שתלוי ועומד כנגדו עונש מאסר מותנה בר הפעלה בגין עבירות אלימות, וזוהי הפעם

השנייה בה הנאשם מבצע עבירה כאשר לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה. בצדק טענה ב"כ המאשימה כי אלו מלמדים כי מורא החוק מהנאשם והלאה ואף בעונש מאסר אין כדי להרתיעו. לצד זאת יש לזקוף לזכותו את הודאתו ונסיבות חייו הנזכרות. לטענות הנאשם באשר לפגיעה בפרנסת משפחתו, יש לתת משקל מועט, בשים לב לכך שבמהלך השנים האחרונות הנאשם שהה בין כותלי הכלא פרק זמן לא מבוטל.

19. בהתאם למכלול הנסיבות כאמור, יש לגזור את עונשו של הנאשם במחצית המתחם. איני סבור כי יש מקום להורות על חפיפה בין העונש שהושת עליו במסגרת גזר דין זה לבין עונש המאסר המותנה, ולו בשל העובדה כי בפעם הקודמת בית המשפט התחשב בנאשם וחפף מחצית מעונשו, ואולם לא היה בכך כדי להניא את הנאשם מלשוב ולבצע עבירות.

20. בשים לב לכל האמור אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 26 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 8.06.23.

ב. כמו כן, אני מורה על הפעלת עונש מאסר מותנה בן 9 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ (מחוזי-חי') 608-08-20 שירוצה במצטבר לעונש שהושת לעיל בסעיף א'. כך שבסך הכל ירצה הנאשם עונש מאסר של 35 חודשים.

ג. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו ישוב ויעבור עבירת שוד.

ד. 4 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו ישוב ויעבור עבירת רכוש אחרת או עבירת אלימות.

ה. פיצוי בסך של 7,000 ₪ למתלונן. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.02.25.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"א כסלו תשפ"ה, 12 דצמבר 2024, במעמד המתייצבים.